

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/65/2018
Identifikačné číslo spisu:	8113237335
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:8113237335.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu T. R., bývajúceho v T., H. XX, zastúpeného JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom so sídlom v Prešove, Jesenná 8, proti žalovanému K. E. H., bývajúcemu v T., M. XX, zastúpenému Mgr. Ivanom Mazancom, advokátom so sídlom v Prešove, Metodova 12, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 28 C 160/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 17. augusta 2017, sp. zn. 6 Co 170/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 17. augusta 2017, sp. zn. 6 Co 170/2016 potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 27. apríla 2016, č. k. 28 C 160/2013-253. Súd prvej inštancie zamietol žalobu o určenie vlastníckeho práva k novovytvorenej parcele KN-C č. 3045/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 22 m², nachádzajúcej sa v katastrálnom území W. Š., vytvorenej geometrickým plánom č. 56/20 + 3 z 8.3.2013, overeným Správou katastra Prešov dňa 13.3.2013 pod. č. G1 - 336/2013, zapísanej na LV č. XXXX, rešpektujúc obnovu katastrálneho operátu a priebeh hraníc tak, ako bol uvedený, ktorý prebehol v súlade so zákonom (3 S 11/2011) a s poukazom na vydržanie žalovaného. Odvolací súd, v zhode so súdom prvej inštancie mal za to, že žalobca nepreukázal tvrdenia, že k úbytku z jeho pôvodnej výmery došlo na základe nesprávnej obnovy katastrálneho operátu, ktoré by opodstatňovali podaný návrh a umožňovali by súdu rozhodnúť o žalobe o určenie vlastníckeho práva k vyššie označenej nehnuteľnosti v prospech žalobcu. Odvolací súd mal ďalej za to, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že žalovaný splnil všetky podmienky potrebné k tomu, aby vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti nadobudol vydržaním.

2. Proti vyššie označenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovení § 421 ods. 1

písm. a) a b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Podľa dovolateľa sa sudy nižšej inštancie riadne nevysporiadali s predloženými listinnými dôkazmi zo strany žalobcu, v zmysle ktorých bývalá Správa katastra Prešov konala v rámci konania o obnove katastrálneho operátu novým mapovaním pre katastrálne územie W. Š. (ďalej len „OKO NM NŠ“) v rozpore s § 67b zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), ako aj s § 123 a nasl. Občianskeho zákonníka a čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, keďže nerešpektovala platný stav katastrálneho operátu pred vykonaním OKO NM NŠ, v dôsledku čoho došlo k zániku vlastníckeho práva k časti nehnuteľnosti na strane žalobcu a k vzniku vlastníckeho práva k časti nehnuteľnosti na strane žalovaného. Dovolateľ ďalej uviedol, že ani zákonné predpoklady k prípadnému vydržaniu predmetného pozemku žalovaným nie sú splnené, a to dobromyseľnosť žalovaného a oprávnenosť držby po dobu min. 10 rokov. Dobrá viera žalovaného mala podľa dovolateľa zaniknúť v roku 2005, kedy sa oboznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne vyvolali pochybnosti o tom, že mu sporná nehnuteľnosť, tzn. časť parc. KN-C č. 128/1 vo vlastníctve žalobcu patrí. S poukazom na uvedené žalobca navrhol dovolaciemu súdu, aby zrušil rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolaciemu súdu, aby dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP z dôvodu neprípustnosti dovolacích dôvodov.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 CSP] po preskúmaní procesných podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a je potrebné ho odmietnuť. Dovolací súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Jeho mimoriadnej povahy zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorá vymedzuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia a ktorú je potrebné vzhľadom na narušenie princípu právnej istoty strán, o ktorých veci sa už právoplatne rozhodlo, vykladať reštriktívne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 59/2017, sp. zn. 5 Cdo 145/2016, sp. zn. 8 Cdo 107/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 144/2017, sp. zn. 1 Cdo 137/2016 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení vecí. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1 a ods. 2 CSP).

8. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania, v ktorom sa namieta nesprávne právne posúdenie vecí, musí byť splnená jednak podmienka vymedzenia tohto dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 CSP, a musia byť splnené aj predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 421 CSP.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je

dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Aby určitá otázka spĺňala kritérium prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, musí ísť predovšetkým o otázku zásadného právneho významu (nie o otázku skutkovú), hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá je v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

11. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (*questio juris*). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (*questio facty*), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

12. Po preskúmaní dovolania dospel dovolací súd k záveru, že hoci dovolateľ formálne namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo v nesprávnom právnom posúdení vo veci určenia vlastníckeho práva v bode 1 tohto rozhodnutia označenej nehnuteľnosti, pričom prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nedefinoval však právnu otázku, od vyriešenia ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu, pri ktorej riešení sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ak takáto konkretizácia uplatneného dovolacieho dôvodu chýba, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. Z obsahu dovolania naopak vyplýva, že dovolateľ v dovolaní v skutočnosti namietal, že súdy nižšej inštancie nesprávne v jeho neprospech vyhodnotili vykonané dôkazy a z uvedeného dôvodu jeho žalobu zamietli. V tomto kontexte dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvej a druhej inštancie, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, ani prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaného dokazovania. Naopak, dovolací súd je podľa § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie nemožno odôvodniť spochybnením skutkových záverov súdov nižšej inštancie na základe tvrdého nesprávneho vyhodnotenia dôkazov.

13. V súvislosti s druhým uplatneným predpokladom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ uviedol právnu otázku, od vyriešenia ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nemala byť vyriešená nasledovne: „Či dochádza k zániku dobrej viery vo chvíli, keď sa držiteľ veci od kohokoľvek a akýmkoľvek spôsobom dozvie o skutočnostiach, ktoré u neho objektívne musia vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec podľa práva patrí. Či je pritom rozhodujúce, aby vlastník, prípadne iná osoba informujúca držiteľa o skutočnom vlastníctve svoje tvrdenie doložila. Či postačí, že jeho ingerencia je spôsobilá vyvolať u držiteľa pochybnosti o oprávnenosti držby.“ Pokiaľ účelom § 421 ods. 1 písm. b) CSP zo širších hľadísk je to, aby sa vyriešením niektorej, dosiaľ ešte dovolacím súdom nevyriešenej právnej otázky vytvorila a ustálila rozhodovacia prax dovolacieho súdu, je namieste konštatovanie, že vyriešením takto vysoko individuálnej otázky, akou je presné definovanie skutočností, ktoré objektívne vyvolávajú pochybnosti u držiteľa, že mu vec alebo právo patrí, sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Definovanie okamihu zániku dobromyseľnosti držiteľa je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci. V takto individualizovanom rámci zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy. Predpoklad prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP neobstoí ani s poukazom na rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, v rámci ktorej dovolací súd vo všeobecnej rovine opakovane vyslovil, že pre zánik

dobromyseľnosti a následné prerušenie vydržacej doby je rozhodujúca vedomosť držiteľa o skutočnostiach, ktoré sú objektívne spôsobilé vyvolať pochybnosť držiteľa o tom, že mu vec alebo právo patrí. (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 140/2007, sp. zn. 2 Cdo 119/2007, sp. zn. 1 MCdo 8/2009).

14. Najvyšší súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že konštatovanie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP v danom prípade do úvahy neprichádza. Dovolací súd zároveň považuje za potrebné zdôrazniť, že ich súčasné použitie sa navzájom obsahovo vylučuje. Najvyšší súd so zreteľom na vyššie uvedené dôvody dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

15. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.